

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ให้ประชากร คือ ผู้รับหญ้าแฝกตามบัญชีรายชื่อจากสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี ปีงบประมาณ 2553 เป็นผู้ตอบ จำนวน 155 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ข้อมูลระหว่างวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555 ได้แบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม

ตอนที่ 2 การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ ความคิดเห็นในการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม

1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรที่ใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี จำนวน 155 คน เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

n = 155

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	105	67.7
หญิง	50	32.3

ตาราง 4.1 (ต่อ)

n=155		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
2. อายุ (ปี)		
≤ 40	23	14.8
41 - 50	53	34.2
51 - 60	30	19.4
61 - 70	47	30.3
> 70	2	1.3
Min. = 28 : Max. = 75 : $\bar{X}$ = 52.51 : S.D. = 10.173		
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	72	46.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	29	18.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช.	9	5.8
อนุปริญญา, ปวศ.	15	9.7
ปริญญาตรี	28	18.1
อื่น ๆ	2	1.3

จากตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.7) เป็นเพศชาย และเพียงร้อยละ 32.3 เท่านั้นที่เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 34.2) มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 30.3 มีอายุระหว่าง 61 - 70 ปี ร้อยละ 19.4 มีอายุอยู่ระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 14.8 มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และเกษตรกรเล็กน้อย (ร้อยละ 1.5) อายุมากกว่า 70 ปี โดยมีเกษตรกรอายุน้อยที่สุด 28 ปี เกษตรกรอายุมากที่สุด 75 ปี เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 52.51 ปี

1.1.3 การศึกษา เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 46.5) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 18.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 18.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 9.7 จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปวศ. ร้อยละ 5.8 จบการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือ ปวช. และมีเกษตรกรเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 1.5) ที่ไม่ได้จบการศึกษาภาคบังคับ

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกรประกอบด้วย การประกอบอาชีพ แรงงานในครัวเรือน รายได้ของครัวเรือนต่อปี พื้นที่ทำการเกษตร ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 155		
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. การประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร		
ไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร	94	60.6
มีอาชีพนอกภาคการเกษตร	61	39.4
รับจ้าง	19	12.3
ค้าขาย	17	11.0
รับราชการ	20	12.9
รัฐวิสาหกิจ	4	2.6
2. จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		
1	24	15.5
2	62	40.0
3	19	12.3
4	22	14.2
5	16	10.3
6	12	7.7
Min. = 1 : Max. = 6 : $\bar{X}$ = 2.87 : S.D. = 1.51		
3. รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี (บาท)		
≤ 30,000	33	21.3
30,001 – 60,000	46	29.7
60,001 – 90,000	29	18.7
90,001 – 120,000	26	16.8
>120,000	21	13.5
Min. = 5,000 : Max. = 600,000 : $\bar{X}$ = 86,251.61 : S.D. = 84,903.428		

จากตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1อาชีพ เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 60.6) มีอาชีพทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว และ เกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 39.4) ยังประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ได้แก่ รับราชการ ร้อยละ 12.9 รับจ้าง ร้อยละ 12.3 ค้าขาย ร้อยละ 11.0 และรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.6

1.2.2จำนวนแรงงานภายในครัวเรือน เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 40.0) มีแรงงานภายในครัวเรือนจำนวน 2 คน รองลงมา ร้อยละ 15.5 มีแรงงานจำนวน 1 คน ร้อยละ 14.2 มีแรงงานจำนวน 4 คน ร้อยละ 12.3 มีแรงงาน 3 คน ร้อยละ 10.3 มีแรงงาน 5 คน และ ร้อยละ 7.7 มีแรงงาน 6 คน โดยมีเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภายในครัวเรือนน้อยที่สุด คือ 1 คน มากที่สุด 6 คน โดยมีแรงงานเฉลี่ย 2.87 คน

1.2.3รายได้ของครัวเรือนจากการทำอาชีพทางการเกษตร เกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 29.7) มีรายได้จากการเกษตรอยู่ระหว่าง 30,001- 60,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 21.3 รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทต่อปี ร้อยละ 18.7 มีรายได้อยู่ระหว่าง 60,001-90,000 บาทต่อปี ร้อยละ 16.8 มีรายได้อยู่ระหว่าง 90,001 – 120,000 บาท และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 13.5) มีรายได้มากกว่า 120,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตร เฉลี่ยปีละ 86,251.61 บาทต่อปี มีรายได้สูงสุด 600,000 บาทต่อปี และมีรายได้ต่ำสุดคือ 5,000 บาทต่อปี

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี)

n=155		
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
1.1 ของตนเอง		
ไม่มีพื้นที่การเกษตรของตนเอง	21	13.5
มีพื้นที่การเกษตรของตัวเอง	134	86.5
≤ 5	57	36.9
6 - 10	25	16.1
11 – 15	17	11.0
16 - 20	12	7.7
>20	23	14.8
Min. = 2 : Max. = 60 : $\bar{X}$ = 11.18 : S.D. = 13.357		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n=155		
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
1.2 เช่า		
ไม่มีพื้นที่การเกษตรเช่า	104	67.1
มีพื้นที่เช่า	51	32.9
≤ 5	5	3.2
6 - 10	8	5.2
11 - 15	5	3.2
16 - 20	8	5.2
>20	25	16.1
Min. = 5 : Max. = 180 : $\bar{X}$ = 10.11 : S.D. = 21.681		

จากตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี) ผลการวิจัยพบว่า

1.2.4 พื้นที่ทำการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.1) มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเองเพียงอย่างเดียว โดยมีพื้นที่เฉลี่ยอยู่ที่ 11.18 ไร่ โดยเกษตรกรมีพื้นที่การเกษตรของตนเองน้อยที่สุด 2 ไร่ และมีพื้นที่การเกษตรของตนเองมากที่สุด 60 ไร่ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 13.5) มีพื้นที่ทำการเกษตรโดยการเช่าเพียงอย่างเดียว โดยมีพื้นที่เช่าเพียงอย่างเดียวเฉลี่ย 10.11 ไร่ โดยเกษตรกรเช่าพื้นที่ทำการเกษตรน้อยที่สุดจำนวน 5 ไร่ และเช่าพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดจำนวน 180 ไร่

1.3 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรที่ใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมของเกษตรกร ประกอบด้วย การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร การรับทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องการปลูกหญ้าแฝกจากสื่อบุคคล และการรับข้อมูลข่าวสารเรื่องการปลูกหญ้าแฝกทางสื่อมวลชน มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.4 และ ตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร

n = 155

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร*		
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/ สถาบันเกษตรกร	25	16.1
เป็นสมาชิกกลุ่ม/ สถาบันเกษตรกร	130	83.9
กลุ่มแม่บ้าน	18	11.6
กลุ่มเกษตรกร	50	32.3
กลุ่มออมทรัพย์	38	24.5
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	40	25.8
สหกรณ์การเกษตร	12	7.7
วิสาหกิจชุมชน	12	7.7

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.4 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.3.1 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.9) เป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร โดยเกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 32.3) เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 25.8 เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 24.5 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ 11.6 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านและส่วนน้อย เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 7.7 เท่ากัน

ตารางที่ 4.5 การรับทราบข่าวสารเรื่องการปลูกหญ้าแฝก

n = 155

ประเภทสื่อ	ไม่ได้รับข่าวสาร		ได้รับข่าวสาร	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สื่อบุคคล				
1. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	78	50.3	77	49.7
2. หมอдинอาสา	49	31.6	106	68.4
3. เพื่อนบ้าน	133	85.8	22	14.2
4. หัวหน้า/ผู้บังคับบัญชา	149	96.1	6	3.9

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 155

ประเภทสื่อ	ไม่ได้รับข่าวสาร		ได้รับข่าวสาร	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สื่อมวลชน				
1. โทรทัศน์	71	45.8	84	54.2
2. วิทยุ	110	71.0	45	29.0
3. หนังสือพิมพ์/วารสาร	111	71.6	44	28.4
4. แผ่นพับ	78	50.3	77	49.7
5. โปสเตอร์	134	86.5	21	13.5
6. อินเทอร์เน็ต	136	87.7	19	12.3

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.5 การรับทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องการปลูกหญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า

1.3.2 การรับทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องการปลูกหญ้าแฝกทางสื่อบุคคล เกษตรกร ร้อยละ 68.4 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากหมอดินอาสา รองลงมา ร้อยละ 50.3 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี ร้อยละ 14.2 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และ ร้อยละ 3.9 ได้รับข้อมูลข่าวสารจาก หัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชา

1.3.3 การรับทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องการปลูกหญ้าแฝกทางสื่อมวลชน เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.2) ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ รองลงมา ร้อยละ 49.7 ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากแผ่นพับ ร้อยละ 29.0 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 28.4 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์/วารสาร ร้อยละ 13.5 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโปสเตอร์ ร้อยละ 12.3 และได้รับข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี

การศึกษาการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตารางที่ 4.6 การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

n = 155

ปัจจัย	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เหตุผลที่ปลูกหญ้าแฝก *		
ป้องกันการพังทลายของดิน	97	62.6
ปรับปรุงบำรุงดิน	74	47.7
รักษาความชุ่มชื้นของดิน	54	34.8
บำบัดน้ำเสีย	10	6.5
เพื่อใช้ส่วนของหญ้าแฝกในงานหัตถกรรม/จักสาน	13	8.4
2. สถานที่ปลูกหญ้าแฝก *		
รอบแหล่งน้ำ	110	71.0
ไหล่ถนน	26	16.8
พื้นที่ลาดชัน	33	21.3
ปลูกเป็นแถวระหว่างพืช	22	14.2
ร่องสวน	18	11.6
พื้นที่ดินเสื่อมโทรม	24	15.5
รอบโคนต้นไม้	19	12.3
3. พันธุ์หญ้าแฝกที่ได้รับจากสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี (กล้า)		
$\leq 2,000$	57	36.8
2,001 – 4,000	50	32.3
4,001 – 6,000	29	18.7
6,001 – 8,000	4	2.6
$> 8,000$	15	9.7
Min.= 1,000 :Max.= 30,000: $\bar{X}$ = 4,007.74 : S.D.= 3,817.961		

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 155		
ปัจจัย	จำนวนคน	ร้อยละ
4. อัตราการรอดของหญ้าแฝก (ร้อยละ)		
≤ 50	27	17.4
51 – 60	43	27.7
61 – 70	44	28.4
71 – 80	28	18.1
> 80	13	8.4
Min.= 30 : Max.= 95 : $\bar{X}$ = 66.52 : S.D.= 12.173		

จากตารางที่ 4.6 การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ผลการวิจัยพบว่า

2.1.1 เหตุผลที่เกษตรกรปลูกหญ้าแฝก พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 62.6) ปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน รองลงมาเกษตรกรปลูกหญ้าแฝกเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน (ร้อยละ 47.7) เกษตรกรปลูกเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของดิน ร้อยละ 34.8 เกษตรกรปลูกเพื่อใช้ส่วนของหญ้าแฝกในงานหัตถกรรม/จักสาน ร้อยละ 8.4 และส่วนน้อย (ร้อยละ 6.5) ปลูกหญ้าแฝกเพื่อบำบัดน้ำเสีย

2.1.2 สถานที่ปลูกหญ้าแฝก พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.0) ปลูกหญ้าแฝกรอบแหล่งน้ำ รองลงมา (ร้อยละ 21.3) ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ลาดชัน ร้อยละ 16.8 ปลูกหญ้าแฝกตามไหล่ถนน ร้อยละ 15.5 ปลูกหญ้าแฝกบนพื้นที่เสื่อมโทรม ร้อยละ 14.2 ปลูกหญ้าแฝกเป็นแถวระหว่างพืช ร้อยละ 12.3 ปลูกหญ้าแฝกรอบโคนต้นไม้ และ ร้อยละ 11.6 ปลูกหญ้าแฝกตามร่องสวน

2.1.3 จำนวนพันธุ์หญ้าแฝกที่ได้รับจากสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 36.8) จะได้รับพันธุ์หญ้าแฝกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 กล้า รองลงมา ร้อยละ 32.3 ได้รับพันธุ์หญ้าแฝกจำนวน 2,001-4,000 กล้า ร้อยละ 18.7 ได้รับหญ้าแฝกจำนวน 4,001-6,000 กล้า ร้อยละ 9.7 ได้รับพันธุ์หญ้าแฝกมากกว่า 8,000 กล้า ร้อยละ 2.6 ได้รับพันธุ์หญ้าแฝกจำนวน 6,001-8,000 กล้า โดยจำนวนพันธุ์หญ้าแฝกที่เกษตรกรได้รับจากสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรีเฉลี่ยจำนวน 4,007.74 กล้า โดยเกษตรกรที่ได้รับพันธุ์หญ้าแฝกน้อยที่สุด 1,000 กล้า และมากที่สุด 30,000 กล้า

2.1.4 อัตราการรอดของหญ้าแฝก พบว่า หญ้าแฝกกว่าหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 28.4) และ (ร้อยละ 27.7) มีอัตราการรอดอยู่ที่ช่วง 61-70 เปอร์เซ็นต์ และ 51-60 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา ร้อยละ 18.1 มีอัตราการรอดในช่วง 71-80 เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ 17.4 มีอัตราการรอดในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ และร้อยละ 8.4 มีอัตราการรอดอยู่ในช่วงมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยอัตราการรอดของหญ้าแฝกเฉลี่ย 66.52 เปอร์เซ็นต์ อัตราการรอดของหญ้าแฝกต่ำสุด 30 เปอร์เซ็นต์ และสูงสุด 95 เปอร์เซ็นต์

2.2 การปลูกและดูแลรักษา

ตารางที่ 4.7 การปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก

			3
หัวข้อการปลูกและดูแลรักษา	จำนวน คน	ปฏิบัติ (ร้อยละ)	
1. ปลูกหญ้าแฝกทั้งหมด	146	94.2	
2. แซ่ต้นกล้าหญ้าแฝกในน้ำหมัก พด.2	104	67.1	
3. ปลูกหญ้าแฝกในฤดูฝน	151	97.4	
4. ระยะปลูก 7-10 เซนติเมตร	122	78.7	
5. ใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมก่อนปลูกหญ้าแฝก	94	60.6	
6. การให้น้ำหลังการปลูกหญ้าแฝก	149	96.1	
7. การปลูกซ่อมหญ้าแฝกแทนต้นที่ตาย	117	75.5	
8. การตัดใบหญ้าแฝก	132	85.2	
9. การแยกหน่อเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค/แมลง	99	63.9	
10. การขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อใช้ในฤดูต่อไป	122	78.7	

จากตารางที่ 4.7 การปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า

2.2.1 การปลูกและดูแลรักษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.4) มีการปฏิบัติโดยปลูกหญ้าแฝกในฤดูฝน รองลงมา ร้อยละ 95.9 มีการให้น้ำหลังการปลูกหญ้าแฝก ร้อยละ 94.2 ปลูกหญ้าแฝกทั้งหมดที่ได้รับมาจากสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี ร้อยละ 85.2 มีการตัดใบหญ้าแฝก ร้อยละ 78.7 ปลูกหญ้าแฝกระยะ 7-10 เซนติเมตรและมีการขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อใช้ในฤดูต่อไป ร้อยละ 75.5 มีการปลูกซ่อมหญ้าแฝกแทนต้นที่ตาย ร้อยละ 67.1 แซ่ต้นกล้าหญ้าแฝกในน้ำหมัก พด.

2 ร้อยละ 63.9 มีการแยกหน่อเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค/แมลง และ ร้อยละ 60.6 มีการใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมก่อนปลูกหญ้าแฝก ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ ความคิดเห็นในการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตารางที่ 4.8 ความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

หัวข้อความรู้ในการปลูกหญ้าแฝก	ผู้ที่ตอบได้ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
1. หญ้าแฝกปลูกได้ทุกสภาพพื้นที่	147	94.8
2. การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำเป็นวิธีที่ง่าย เกษตรกรสามารถปฏิบัติเองได้	152	98.1
3. การปลูกหญ้าแฝกเป็นวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย	79	51.0
4. การปลูกหญ้าแฝกเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน	147	94.8
5. การปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่เกษตรไม่ได้แย่งธาตุอาหารพืชหลัก	78	50.3
6. พื้นที่ดินเสื่อมโทรมสามารถปลูกหญ้าแฝกได้	86	55.5
7. ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูงสามารถปลูกหญ้าแฝกได้	64	41.3
8. การคลุมดินด้วยใบหญ้าแฝกทำให้พืชเติบโตดี	74	47.7
9. การตัดใบหญ้าแฝกช่วยเร่งการแตกกอเร็วขึ้น	143	92.3
10. ใบหญ้าแฝกสามารถใช้ประโยชน์ได้	78	50.3
11. การปลูกหญ้าแฝกทำให้ดินชุ่มชื้น	151	97.4
12. การปลูกหญ้าแฝกช่วยลดการพังทลายของดิน	149	96.1
13. รากของหญ้าแฝกช่วยบำบัดน้ำเสียได้	144	92.9
14. หญ้าแฝกไม่เป็นวัชพืชหากมีการดูแลรักษา	139	89.7
15. เกษตรกรสามารถขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อใช้ในฤดูต่อไปได้เอง	144	92.9

จากตารางที่ 4.8 ความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ผลการวิจัยพบว่า

3.1.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ พบว่า หัวข้อความรู้ที่เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.1) มีความรู้ในการใช้หญ้าแฝกที่ถูกต้อง คือ การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นวิธีที่ง่าย เกษตรกรสามารถปฏิบัติเองได้ ส่วนหัวข้อรองลงมา ได้แก่ การปลูกหญ้าแฝกทำให้ดินชุ่มชื้น ร้อยละ 97.4 การปลูกหญ้าแฝกช่วยลดการพังทลายของดิน ร้อยละ 96.1 หญ้าแฝกปลูกได้ทุกสภาพพื้นที่และการปลูกหญ้าแฝกเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ร้อยละ 94.8 เท่ากัน รากของหญ้าแฝกช่วยบำบัดน้ำเสียได้และเกษตรกรสามารถขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อใช้ในฤดูต่อไปได้เอง ร้อยละ 92.9 เท่ากัน การตัดใบหญ้าแฝกช่วยเร่งการแตกกอเร็วขึ้น ร้อยละ 92.3 หญ้าแฝกไม่เป็นวัชพืชหากมีการดูแลรักษา ร้อยละ 89.7 พื้นที่ดินเสื่อมโทรมสามารถปลูกหญ้าแฝกได้ ร้อยละ 55.5 การปลูกหญ้าแฝกเสียค่าใช้จ่าย ร้อยละ 51.0 ใบของหญ้าแฝกสามารถใช้ประโยชน์ได้และการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่เกษตรไม่ได้แย่งธาตุอาหารพืชหลัก ร้อยละ 50.3 เท่ากัน การคลุมดินด้วยใบหญ้าแฝกทำให้พืชเติบโตดี ร้อยละ 47.7 และดินมีความอุดมสมบูรณ์สูงสามารถปลูกหญ้าแฝกได้ ร้อยละ 41.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนคะแนนความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี

N=155

จำนวนคะแนน (คะแนน)	จำนวนผู้ที่ได้คะแนน (ราย)	ร้อยละ
8	3	1.9
9	60	38.7
10	13	8.4
11	7	4.5
12	6	3.9
13	16	10.3
14	15	9.7
15	35	22.6

จากตารางที่ 4.9 จำนวนคะแนนความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรทำได้จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า มีผู้ตอบแบบทดสอบได้ถูกต้อง 9 ข้อ มากที่สุด (ร้อยละ 38.7) รองลงมา 15 ข้อ (ร้อยละ 22.6) ตอบถูก 13 ข้อ (ร้อยละ 10.3) ตอบถูก 14 ข้อ (ร้อยละ 9.7) ตอบถูก 10 ข้อ (ร้อยละ 8.4) ตอบถูก 11 ข้อ (ร้อยละ 4.5) ตอบถูก 12 ข้อ (ร้อยละ 3.9) และ ตอบถูกต้อง 8 ข้อ น้อยที่สุด (ร้อยละ 1.9) เกษตรกรตอบได้คะแนนต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน (คะแนนเต็ม)

การแปลผลโดยใช้การจัดกลุ่ม พิจารณาจาก ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาจัดแบ่งเป็น 3 ระดับ

คะแนนมากกว่า $\mu + 0.5 \sigma$	หมายถึง	ความรู้ระดับมาก
คะแนนระหว่าง $\mu \pm 0.5 \sigma$	หมายถึง	ความรู้ระดับปานกลาง
คะแนนน้อยกว่า $\mu - 0.5 \sigma$	หมายถึง	ความรู้ระดับน้อย

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ μ มีค่า 11.52 และ σ มีค่า 2.55 จึงสามารถแบ่งระดับความรู้ของเกษตรกรที่ใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในจังหวัดสระบุรี ปี 2553 ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

คะแนนมากกว่า 12.79	หมายถึง	ความรู้ระดับมาก
คะแนนระหว่าง 10.24 – 12.79	หมายถึง	ความรู้ระดับปานกลาง
คะแนนน้อยกว่า 10.24	หมายถึง	ความรู้ระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การจัดระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี

N=155		
ระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการจัดกลุ่ม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความรู้ระดับมาก	66	42.6
ความรู้ระดับปานกลาง	13	8.4
ความรู้ระดับน้อย	76	49.0

จากตารางที่ 4.10 การจัดระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำผลการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.0) มีความรู้ระดับน้อย รองลงมา

เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม มีความรู้ระดับปานกลาง(ร้อยละ 42.6) และเกษตรกรเพียงเล็กน้อยมีความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ 8.4) ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นต่อการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก

n=155

ความคิดเห็นต่อการปลูก หญ้าแฝก	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปลความ
1. การปลูกหญ้าแฝกช่วยลด การพังทลายของดิน	110 (71.0)	41 (26.5)	4 (2.6)	0	0	4.68	0.519	มากที่สุด
2. การปลูกหญ้าแฝกเป็น การรักษาความอุดมสมบูรณ์ ของดิน	90 (58.1)	53 (34.2)	10 (6.5)	2 (1.3)	0	4.49	0.678	มากที่สุด
3. หญ้าแฝกช่วยรักษาความ ชุ่มชื้นของดิน	90 (58.1)	56 (36.1)	9 (5.8)	0	0	4.52	0.607	มากที่สุด
4. การปลูกหญ้าแฝกทำให้ แหล่งน้ำไม่ตื้นเขิน	36 (23.2)	37 (23.9)	66 (42.6)	13 (8.4)	3 (1.9)	3.58	0.999	มาก
5. การปลูกหญ้าแฝกทำให้มี รายได้เพิ่มขึ้น	44 (28.4)	37 (23.9)	54 (34.8)	19 (12.3)	1 (0.6)	3.67	1.039	มาก
6. การปลูกหญ้าแฝกทำให้ ผลผลิตพืชหลักเพิ่มขึ้น	44 (28.4)	41 (26.5)	46 (29.7)	24 (15.5)	0	3.68	1.050	มาก
7. ท่านจะรักษาพื้นที่ปลูก หญ้าแฝกที่มีอยู่เดิมให้อยู่ ถาวร	75 (48.4)	57 (36.8)	19 (12.3)	4 (2.6)	0	4.31	0.786	มากที่สุด
8. ท่านจะขยายพื้นที่ปลูก หญ้าแฝกเพิ่มมากขึ้น	79 (51.0)	36 (23.2)	32 (20.6)	7 (4.5)	1 (0.6)	4.19	0.961	มาก
9. ท่านจะปล่อยทิ้งพื้นที่ ปลูกหญ้าแฝก	15 (9.7)	13 (8.4)	32 (20.6)	72 (46.5)	23 (14.8)	2.52	1.142	น้อย
10. ความสำเร็จของ โครงการส่งเสริมการปลูก หญ้าเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำของสถานีพัฒนา ที่ดินสระบุรี	52 (33.5)	83 (53.5)	16 (10.3)	4 (2.6)	0	4.18	0.716	มาก
รวม						3.98	0.536	มาก

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า

3.2.1 ความคิดเห็นต่อการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกและดูแลหญ้าแฝก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.537) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่าเกษตรกรได้ให้ความคิดเห็นต่อการปลูกหญ้าแฝก ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ดังนี้ ลำดับที่ 1 การปลูกหญ้าแฝกช่วยลดการพังทลายของดิน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.519) ลำดับถัดมาคือหญ้าแฝกช่วยรักษาความชุ่มชื้นของดิน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.607) การปลูกหญ้าแฝกเป็นการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.678) และท่านจะรักษาพื้นที่ปลูกหญ้าแฝกที่มีอยู่เดิมให้อยู่ถาวร ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.786) ตามลำดับ ความคิดเห็นต่อการปลูกหญ้าแฝกในระดับมาก 5 ข้อ คือ ท่านจะขยายพื้นที่ปลูกหญ้าแฝกเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.961) ลำดับถัดมาคือ ความสำเร็จของโครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.716) การปลูกหญ้าแฝกทำให้ผลผลิตหลักเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.050) การปลูกหญ้าแฝกทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.039) และการปลูกหญ้าแฝกทำให้แหล่งน้ำไม่ตื้นเขิน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.999) ตามลำดับ และความคิดเห็นต่อการปลูกหญ้าแฝกในระดับน้อย 1 ข้อ คือ ท่านจะปล่อยทิ้งพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 1.142)

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

n=155

ความคิดเห็นต่อ การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปลความ
1. การให้คำแนะนำใน การปลูกหญ้าแฝก	95 (61.3)	28 (18.1)	24 (15.5)	8 (5.2)	0	4.35	0.924	มากที่สุด
2. การให้เอกสารความรู้ เรื่องหญ้าแฝก	87 (56.1)	34 (21.9)	27 (17.4)	7 (4.5)	0	4.30	0.913	มากที่สุด
3. การติดตามการปลูก หญ้าแฝก	40 (25.8)	22 (14.2)	80 (51.6)	13 (8.4)	0	3.57	0.967	มาก
4. การสนับสนุนพันธุ์ หญ้าแฝก	53 (34.2)	27 (17.4)	54 (34.8)	21 (13.5)	0	3.72	1.078	มาก
5. การฝึกอบรมเรื่องการ ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	24 (15.5)	39 (25.2)	35 (22.6)	21 (13.5)	0	3.12	1.360	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n=155								
ความคิดเห็นต่อ การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปลความ
6. การศึกษาดูงานเรื่อง การปลูกหญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	24 (15.5)	17 (11.0)	33 (21.3)	63 (40.6)	18 (11.6)	2.78	1.250	ปานกลาง
รวม						3.64	0.669	มาก

จากตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า

3.2.2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.669) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่าเกษตรกรได้ให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ดังนี้ ลำดับที่ 1 การให้คำแนะนำในการปลูกหญ้าแฝกของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.924) ลำดับถัดมาคือการให้เอกสารความรู้เรื่องหญ้าแฝก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.913) ตามลำดับ ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ การสนับสนุนพันธุ์หญ้าแฝก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 1.078) ลำดับถัดมาคือ การติดตามการปลูกหญ้าแฝก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.967) ตามลำดับ และความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ การฝึกอบรมเรื่องการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.360) ลำดับถัดมา คือ การศึกษาดูงานเรื่องการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 1.250) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคในการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตารางที่ 4.11 ปัญหาอุปสรรคในการใช้หญ้าแฝก

n = 155

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การขอรับพันธุ์หญ้าแฝก		
1.1 พันธุ์หญ้าแฝกที่ได้รับไม่เพียงพอ	42	27.1
1.2 การเดินทางไปรับพันธุ์หญ้าแฝกไม่สะดวก	29	18.7
1.3 ต้นพันธุ์ไม่สมบูรณ์	3	1.9
2. การปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก		
2.1 วิธีการปลูกยุ่งยาก	8	5.2
2.2 ไม่ทราบระยะการปลูกที่เจ้าหน้าที่แนะนำ	12	7.7
2.3 ไม่ได้ใส่ปุ๋ยเพราะมีปัญหาด้านเงินทุน	37	26.7
2.4 ไม่มีแหล่งน้ำรดหญ้าแฝกในฤดูแล้ง	40	29.9
2.5 ไม่ได้ตัดแต่งใบหญ้าแฝกเพราะใบมีลักษณะคม	19	14.2
2.6 พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกหญ้าแฝก	10	7.5
2.7 ไม่มีแรงงานในการปลูกและดูแลรักษา	27	20.1
2.8 น้ำท่วมพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก	8	6.0
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี		
3.1 ไม่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	8	6.0
3.2 เอกสารไม่เพียงพอ	17	12.7
3.3 ขาดการศึกษาดูงานเรื่องหญ้าแฝก	36	26.9
3.4 ไม่ได้รับการอบรมเรื่องหญ้าแฝก	25	18.7
3.5 การตรวจเยี่ยมเกษตรกรน้อยเกินไป	39	29.1

จากตารางที่ 4.11 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในจังหวัดสระบุรี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพันธุ์หญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 27.1) มีปัญหา คือพันธุ์หญ้าแฝกที่ได้รับไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ร้อยละ 18.7 การเดินทางไปรับพันธุ์หญ้าแฝกไม่สะดวก และ ร้อยละ 1.9 พันธุ์กล้าหญ้าแฝกที่ได้รับไม่สมบูรณ์

2. ด้านการปลูกและดูแลรักษา ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรหนึ่งในห้า (ร้อยละ 20.0) มีปัญหา คือ ไม่มีแหล่งน้ำรดหญ้าแฝกในฤดูแล้ง รองลงมา ร้อยละ 18.7 ไม่ได้ใส่ปุ๋ยเพราะมีปัญหาด้านเงินทุน ร้อยละ 13.5 ไม่มีแรงงานในการปลูกและดูแลรักษา ร้อยละ 9.7 ไม่ได้ตัดแต่งใบหญ้าแฝกเพราะใบมีลักษณะคม ร้อยละ 7.7 ไม่ทราบระยะเวลาการปลูกที่เจ้าหน้าที่แนะนำ ร้อยละ 5.8 พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกหญ้าแฝก ร้อยละ 5.2 วิธีการปลูกยุ่งยาก และร้อยละ 4.5 น้ำท่วมพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก

3. ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรหนึ่งในห้า (ร้อยละ 20.0) มีปัญหา คือ การตรวจเยี่ยมเกษตรกรผู้ปลูกหญ้าแฝกน้อยเกินไป รองลงมา ร้อยละ 18.1 ขาดการศึกษาดูงานเรื่องหญ้าแฝก ร้อยละ 12.9 ไม่ได้อบรมเรื่องหญ้าแฝก ร้อยละ 8.4 เอกสารไม่เพียงพอ และร้อยละ 4.5 ไม่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะการใช้หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการนำไปปรับปรุงการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ประกอบด้วย

6.1 ด้านพันธุ์หญ้าแฝก ข้อเสนอแนะในด้านพันธุ์กล้าหญ้าแฝก โดยมีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ข้อเสนอแนะ ในด้านพันธุ์กล้าหญ้าแฝก

n=155		
หลักสูตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.สนับสนุนพันธุ์กล้าหญ้าแฝกให้เพียงพอต่อความต้องการ	39	25.2
2.จัดสถานที่แจกจ่ายพันธุ์หญ้าแฝกในชุมชนเพื่อความสะดวกในการเดินทางไปขอรับ	28	18.1
3.ควรคัดเลือกพันธุ์หญ้าแฝกที่สมบูรณ์	3	1.9

จากตารางที่ 4.12 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการนำไปปรับปรุงการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้านพันธุ์กล้าหญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 25.2) ต้องการให้สนับสนุนกล้าหญ้าแฝกให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร รองลงมาคือ ร้อยละ 18.1 เสนอให้จัดสถานที่แจกจ่ายพันธุ์หญ้าแฝกในชุมชนเพื่อความสะดวกในการเดินทางไปขอรับ และร้อยละ 1.9 เสนอให้มีการคัดเลือกพันธุ์กล้าหญ้าแฝกที่สมบูรณ์ในการแจกจ่าย

6.2 ด้านการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก ควรส่งเสริมและสนับสนุนเพิ่มเติมในเรื่องอะไรบ้างเพื่อให้การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รายละเอียดตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะ ในด้านการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก

n=155

หลักสูตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ให้สถานีพัฒนาที่ดินสนับสนุนแหล่งเงินทุนในการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก	8	5.2
2. ให้สถานีพัฒนาที่ดินสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์เพื่อนำมาใช้หญ้าแฝก	4	2.6

จากตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการนำไปปรับปรุงการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้านการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 5.2 เสนอให้สถานีพัฒนาที่ดินสนับสนุนแหล่งเงินทุนในการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก และ ร้อยละ 2.6 เสนอให้สถานีพัฒนาที่ดินสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์เพื่อนำมาใช้หญ้าแฝก

6.3 ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ควรส่งเสริมและสนับสนุนเพิ่มเติมในเรื่องอะไรบ้างเพื่อให้การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รายละเอียดตามตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ข้อเสนอแนะ ในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

n=155

หลักสูตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.ให้เจ้าหน้าที่ตรวจเยี่ยมเกษตรกรที่ปลูกหญ้าแฝกอย่างต่อเนื่อง	28	18.1
2.จัดให้มีการศึกษาดูงานเรื่องหญ้าแฝกเพิ่มมากขึ้น	20	12.9
3.ควรจัดอบรมเรื่องหญ้าแฝกเพิ่มมากขึ้น	16	10.3

จากตารางที่ 4.14 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการนำไปปรับปรุงการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้านการการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเกือบหนึ่งในห้า (ร้อยละ 18.1) มีข้อเสนอแนะคือ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจเยี่ยมเกษตรกรที่ปลูกหญ้าแฝกอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ร้อยละ 12.9 ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานเรื่องหญ้าแฝกเพิ่มมากขึ้น และ ร้อยละ 10.3 เสนอให้จัดอบรมเรื่องหญ้าแฝกเพิ่มมากขึ้น

